

29. mai 2011

Ny politidirektør

Ikke et spørsmål om lederegenskaper, men om stillingens funksjon.

Så har vi igjen fått en sjef for en fagetat uten faglig bakgrunn i etatens virksomhet. Den nyutnevnte politidirektøren – sjefen for Politidirektoratet – har verken juridisk eller politifaglig bakgrunn. Han er lege/psykiater, men mest kjent for sin politiske virksomhet, bl.a. som statssekretær.

Utnevnelsen føyer seg i et mønster. Vi kjenner argumentasjonen om at lederegenskaper ikke nødvendigvis er knyttet til fagkunnskap. Den siden av lederdebatten er en sak for seg, - som jeg tidligere har gitt synspunkter til (Tjodareik, *Ledelse i aspik*). Men i dette tilfellet er det et annet hensyn som er viktigere enn lederegenskapene. Det gjelder glidningen i funksjonsdelingen i staten.

Politidirektoratet er, som andre direktorater, den høyeste faginstans som grenser til departementets embetsverk og den politiske ledelse. Ved å innsette direktoratssjefer uten fagbakgrunn, men med hovedkvalifikasjon i politiske verv forskyves grensesnittet mellom fag og politikk inn i direktoratet, under direktøren. Fra et politisk synspunkt er dette ikke ubegrunnet. Politisk kompetanse i ledelsen antas å styrke etatens mottagelighet for politisk styring, - og ingen er vel uenig i at det er politikerne som skal styre? Motargumentet er at det ikke er etatenes ulydighet som er det største problemet, men at politiske beslutninger for ofte fattes på for snevert grunnlag fordi fagetatens utredning og rapportering i utgangspunktet er vinklet etter politiske "signaler". Resultatet vil for ofte være at beslutningene ikke er gjennomførbare på grunn av målkonflikter, at de er grovt underfinansiert, eller maskerer alvorlige forsømmelser. Eksemplene finner vi på nær sagt alle forvaltningsområder: forsvar, vei og jernbane, kraftforsyningen, universitetene, helsesektoren, - og politiet.

Det politiske liv vil naturligvis være enklere når det ikke kommer ubekvemme dokumenter fra fagetatene. Men det er også veien til å undergrave politikkens virkelighetskontakt, og over tid svekke det demokratiske styret. Det er i dette perspektivet vi bør vurdere funksjonen for direktoratene og deres ledere.

Og så behøver vi ikke ekspandere de ubehagelige historiske assosiasjonene som dukker opp når det gjelder politiseringen av nettopp det høyeste politiembetet. Det ville være smakløst i den aktuelle personsaken, men med tanke på presedens kan den være skremmende.

♪